

Un cop de mà

El comentari lèxic

*A fi de comptes / *Al fi i al cap

Les locucions *a fi de comptes* i *al fi i al cap* no són correctes en llengua catalana. Cal substituir-les per *al cap i a la fi*, *al cap i a l'últim*, *al capdavant* o *fet i fet*.

× **A fi de comptes**, no en traurem res.

✓ **Al cap i a la fi**, no en traurem res.

El desvetllamots

Desar

Avui dia gairebé tothom guarda les coses i no recorda que en català tenim el verb *desar* per expressar aquesta acció. El verb *desar* és un d'aquells verbs que cal recuperar per tal que no ens desaparegui, ja que ha caigut en desús.

Així, doncs, quan algú posa en lloc segur alguna cosa per tal de tenir-la-hi guardada, mentre no se n'ha de servir, direm que la *desa*.

✓ **He desat** al calaix els papers que em vas donar.

També podem utilitzar el verb *desar* quan vulguem endreçar o posar ordre en un lloc.

✓ Avui **hem de desar** aquesta habitació.

Ah! I pel que fa a retenir una informació que ha de ser utilitzada posteriorment en algun dispositiu de la memòria d'un ordinador per tal d'evitar que s'esborri o es perdi accidentalment, tant podem utilitzar el verb *desar* com *guardar*.

Etimologies

Manisa

Sabeu per què de la rajola de València, la rajoleta envernissada, amb dibuixos o sense, se'n diu *manisa*? Perquè el primer lloc on es va fabricar va ser a Manises, ciutat valenciana, ja en època medieval.

Clica aquí!

T'agradaria ballar gitanes, saber-ne els passos, els balls? Doncs clica [aquí](#)! Hi trobaràs el lèxic *Gitanes del Vallès*. Una colla de mots de ball de plaça, elaborat pel Centre de Normalització Lingüística del Vallès Oriental.

Núm. 46

Febrer
2015

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

Un cop de mà

L'apunt de sintaxi

Els articles *els* o *les* davant de numeral usat com a pronom

Davant d'un numeral usat com a pronom, és a dir, referit a un nom sobreentès, s'utilitza *tots*, *totes*. S'ha d'evitar de fer servir els articles *els* i *les* davant d'aquests numerals.

× Veniu **els dos** ràpidament!

✓ Veniu **tots dos** ràpidament!

× A la reunió van venir **els tres**.

✓ A la reunió van venir **tots tres**.

En el cas que el numeral s'utilitzi com a adjectiu, és a dir, acompanyant un nom, tant es pot utilitzar *tots*, *totes* com *els*, *les*.

✓ Cal fer constar el nom i **els dos** / **tots dos** cognoms.

✓ Agafa-ho amb **les dues** / **totes dues** mans.

Que diu que què?

Cupcake

El TERMCAT ha aprovat el terme *cupcake*, manlleu de l'anglès (de *cup* 'tassa' i *cake* 'pastís') per designar el pastís rodó individual, de vegades farcit, que es cobreix per la part superior amb una capa dolça, generalment de sucre i clara d'ou, fondant o crema de mantega, i es decora sovint amb motius comestibles, originari de la pastisseria anglosaxona.

Dóna-hi un cop d'ull

En cadascuna d'aquestes frases s'hi amaga un error. El sabries trobar?

× L'empresa comunica al treballador, que només té deu dies de vacances.

× El testimoni manifesta que els fets no van passar al vespre, si no al matí.

Si no ho tens clar, pots consultar el [número 13](#) d'Un cop de mà.

Solucions del número anterior:

✓ He quedat amb els meus cosins a les ~~20,30 h~~ **20.30 h** davant del pavelló.

✓ Les monitores del menjador sempre premiaven ~~als els~~ **als** nens que s'ho menjaven tot.

Núm. 46

Febrer
2015

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

HI HA PERSONES QUE VOLEN PARLAR CATALÀ,
TENS 10 HORES PER CONVERSAR-HI?

VOLS PARLAR CATALÀ?
TENS 10 HORES PER PRACTICAR-LO?

APUNTA'T AL
VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

Informació i inscripcions: oficines i serveis de català del Vallès Oriental
www.vxl.cat www.cpnl.cat/xarxa/cnlvallesoriental